

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”
(для спеціалістів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено кандидатами економічних наук, доцентами *Т. В. Лагодою*
і *О. Г. Дерев'янко*

Затверджено на засіданні кафедри фінансів (протокол № 6 від 26.11.03)

Перезатверджено на засіданні кафедри фінансів та статистики
(протокол № 1 від 30.08.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Лагода Т. В., Дерев'янко О. Г. Навчальна програма дисципліни “Бюджетний менеджмент” (для спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Бюджетний менеджмент”, питання для самоконтролю, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПІСКА

У сучасних умовах зміни ролі держави в розподільчих процесах одним із найважливіших засобів для здійснення державного своєї функції виступає бюджет. Саме управління бюджетом набуває вирішального значення. Тільки на засадах чіткого розмежування функцій між різними органами влади, чіткої організації бюджетного процесу можна забезпечити ефективне управління бюджетом.

Метою вивчення дисципліни – є отримання студентами базових знань з питань управління бюджетними ресурсами і відносинами, що виникають у процесі руху бюджетних потоків.

При вивченні дисципліни ставляться такі завдання:

- вивчення завдань, функцій і структури органів оперативного управління бюджетом;
- засвоєння теоретичних основ організації бюджетного процесу;
- формування теоретичних і практичних знань стосовно організації виконання дохідної і видаткової частин бюджету;
- оволодіння навичками обліку виконання бюджету у фінансових органах і складання бюджетної звітності;
- оволодіння методами контрольної роботи фінансової органів щодо виконання бюджету.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН *вивчення дисципліни*

“БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

№ пор.	Назва теми
1	Сутність і складові бюджетного менеджменту. Предмет і завдання курсу
2	Суть і структура бюджету держави як об'єкта управління
3	Органи оперативного управління бюджетом
4	Бюджетне планування
5	Виконання бюджету
6	Облік виконання бюджету
7	Звітність про виконання бюджету
8	Контроль за виконанням бюджету
9	Світовий досвід бюджетного менеджменту

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

**Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту.
Предмет і завдання курсу**

Бюджетний менеджмент і його роль у бюджетному процесі. Визначення бюджетного менеджменту. Об'єкт і суб'єкти бюджетного менеджменту. Предмет бюджетного менеджменту як навчальної дисципліни. Складові організації бюджетного процесу. Органи управління бюджетом. Етапи і методи управлінської діяльності в бюджетному процесі.

Складові бюджетного менеджменту: бюджетне планування, організація виконання бюджету, облік і звітність з виконання бюджету, контроль за виконанням бюджету.

Література [1; 2; 33–38]

Тема 2. Суть і структура бюджету держави як об'єкта управління

Сутність і роль бюджету. Бюджет як економічна категорія. Характерні ознаки бюджетних відносин: всеохоплюючий і перерозподільний характер, законодавче регулювання, фондочий характер концентрації державних коштів. Бюджет як фінансовий план, склад і структура його доходів і видатків. Методи, джерела і принципи формування доходів. Класифікація видатків і форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит: причини, наслідки та межі. Джерела покриття бюджетного дефіциту. Бюджет як централізований фонд грошових коштів держави. Організація і завдання управління бюджетними потоками.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Основи бюджетного устрою: види бюджетів, принципи побудови бюджетної системи, розмежування доходів і видатків між бюджетами, взаємозв'язок бюджетів. Склад і структура бюджетної системи України.

Література [2; 3; 6; 8; 22; 33; 34; 37; 38]

Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом

Міністерство фінансів України — центральний орган державної виконавчої влади у сфері фінансової діяльності. Законодавчі документи, якими керується Міністерство фінансів України у своїй діяльності. Основні завдання, функції та права Міністерства фінансів України. Вертикальна структура органів Міністерства фінансів України. Структура центрального апарату міністерства. Фінансові управління обласних державних адміністрацій. Основні завдання, функції та права фінансових органів обласного рівня. Структура фінансового управління. Міські та районні фінансові відділи в Україні: основні завдання, функції, права, структура.

Законодавчі документи, якими керуються фінансові управління обласних державних адміністрацій, міські та районні фінансові відділи.

Державне казначейство: призначення та функції. Структура Головного управління Державного казначейства України. Вертикальна структура органів державного казначейства.

Література [4; 6; 9; 10; 29; 33; 34; 37; 38; 40]

Тема 4. Бюджетне планування

Економічні основи бюджетного планування. Бюджетне планування як складова фінансового планування: зміст, принципи і завдання. Методи бюджетного планування. Рівні та етапи бюджетного планування. Удосконалення бюджетного планування і регулювання бюджетів на основі розширення самостійності адміністративно-територіальних формувань.

Організація бюджетного планування. Підготовча робота до складання проекту бюджету. Характеристика основних етапів розробки проекту бюджету.

Порядок складання проекту Державного бюджету України. Інформація для прогнозних і планових розрахунків. Методологія складання проекту Державного бюджету.

Розгляд проекту Державного бюджету в Кабінеті Міністрів України. Подання проекту Державного бюджету Верховній Раді України, його розгляд у комісіях і комітетах. Подання проекту Державного бюджету на сесії Верховної Ради України. Порядок внесення доповнень і зауважень до проекту бюджету. Затвердження Державного бюджету. Закон про Державний бюджет, його зміст.

Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх зв'язок з проектом Державного бюджету. Інформація для складання проектів місцевих бюджетів. Прогнозний, розрахунковий і кінцевий проекти місцевих бюджетів. Розгляд проекту бюджету в органах виконавчої і законодавчої влади, внесення в нього поправок і зауважень. Затвердження місцевих бюджетів.

Бюджетний регламент: зміст, завдання, основи побудови. Затвердження бюджетного регламенту. Необхідність встановлення бюджетного регламенту на всіх рівнях бюджетної системи. Відповідальність органів законодавчої і виконавчої влади за порушення бюджетного регламенту. Відповідальність Міністерства фінансів України і фінансових органів за порушення бюджетного регламенту.

Завдання і методологія планування доходів бюджету. Інформаційне забезпечення планування доходів.

Планування видатків на економічну діяльність держави. Бюджетне фінансування інвестиційних проектів. Планування державних дотацій і субсидій.

Кошторисне планування. Основи кошторисного планування. Оперативно-сітьові показники, що визначають обсяг бюджетних асигнувань. Норми і нормативи кошторисного фінансування. Структура кошторису. Види кошторисів. Планування видатків за статтями кошторису.

Література [3; 8; 16; 27; 29; 34]

Тема 5. Виконання бюджету

Поняття та принципи виконання бюджету. Органи, що забезпечують виконання бюджету; розподіл функцій між ними.

Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету, порядок і терміни його складання, внесення змін і доповнень. Бюджетна класифікація доходів і видатків, її роль у бюджетному процесі та виконанні бюджету.

Система справляння доходів бюджету. Розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом. Документообіг, пов'язаний з мобілізацією доходів.

Податковий менеджмент. Основи та організація податкової роботи. Правове регламентування встановлення і справляння податків. Облік платників і надходжень податків. Порядок і форми розрахунків з бюджетом.

Звіряння доходів між податковими органами і органами Державного казначейства.

Поняття бюджетного фінансування та його організація. Основні принципи фінансування витрат бюджету. Розпорядники коштів: права і обов'язки. Ступені розпорядників коштів за Державним і місцевим бюджетами.

Методи і види фінансування з Державного бюджету. Методи відкриття кредитів і перерахування бюджетних коштів з рахунка бюджету на рахунки розпорядників коштів. Фінансування за відомчою структурою. Фінансування через територіальні органи казначейства шляхом оплати рахунків і видачі готівкою. Інформація про територіальне розташування установ, підприємств, організацій і обсяги асигнувань та кошторисів видатків. Документообіг у процесі фінансування з Державного бюджету.

Організація фінансування з місцевого бюджету. Документообіг у процесі фінансування з місцевого бюджету.

Касове виконання бюджету. Системи касового виконання бюджету: банківська, казначейська, змішана. Органи, які беруть участь у касовому виконанні бюджету, розподіл функцій між ними. Касове виконання дохідної частини бюджету. Грошові кошти бюджету. Джерела формування та напрями використання грошових коштів бюджету. Касове виконання видаткової частини бюджету.

Регулювання міжбюджетних потоків.

Бюджетні трансферти. Субсидії, субвенції, дотації; порядок їх виділення та перерахування. Бюджетні позички, порядок їх видачі та погашення. Взаєморозрахунки між бюджетами, причини їх виникнення і порядок здійснення. Документообіг.

Взаємозалік коштів з фінансування в рахунок погашення недоїмки з належних до бюджету платежів. Мета і порядок їх здійснення. Документообіг. Здійснення вексельних взаєморозрахунків.

Вилучення коштів на користь Державного бюджету.

Література [3; 11–15; 19; 21–24; 26; 28–32]

Тема 6. Облік виконання бюджету

Завдання бухгалтерського обліку бюджету у фінансових органах.

Функції бухгалтерських служб фінансових органів в організації обліку виконання бюджетів і кошторисів видатків установ, їх особливості у фінансових органах різних ланок. Права і обов'язки головних бухгалтерів фінансових органів.

Організація синтетичного та аналітичного обліку виконання бюджету. Значення аналітичного обліку для оперативного керування (контролю) виконанням бюджету. Бухгалтерські документи, порядок їх складання, перевірки і обробки. Облікові реєстри, їх роль у бухгалтерському обліку виконання бюджету. Хронологічний і систематичний записи. Порядок зберігання бухгалтерських документів і облікових реєстрів.

Баланс виконання бюджету, його будова.

План рахунків поточного бухгалтерського обліку виконання Державного та місцевих бюджетів України. Характеристика рахунків.

Облік грошових коштів і доходів бюджету. Рахунки, призначені для обліку грошових коштів і доходів Державного бюджету, республіканського бюджету Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів. Аналітичний облік грошових коштів і доходів бюджету.

Облік видатків бюджету. Облік грошових коштів, перерахованих розпорядникам коштів у фінансових органах. Облік витрат, які здійснюють розпорядники коштів. Облік видатків бюджету на капіталовкладення. Облік касових видатків бюджету у фінансових органах. Облік бюджетних коштів, призначених для оплати рахунків і видачі готівкою.

Облік взаєморозрахунків у період виконання бюджетів з переданих та одержаних коштів. Рахунки, призначені для обліку взаєморозрахунків і коштів переданих та одержаних.

Облік бюджетних позичок. Синтетичний і аналітичний облік видачі та погашення бюджетних короткострокових позичок.

Визначення результатів виконання бюджету. Річні заключні рахунки поточного обліку виконання бюджету, підготовча робота. Рахунки, призначені для відбиття результатів виконання бюджету. Складання заключного балансу з виконання бюджету.

Особливості обліку виконання сільських і селищних бюджетів.

Література [15; 18; 21; 26; 41]

Тема 7. Звітність про виконання бюджету

Організація, види та форми бюджетної звітності. Періодичність бюджетної звітності. Склад документів бюджетної звітності, порядок їх складання, подання та затвердження.

Звітність розпорядників коштів про використання бюджетних коштів, одержаних з Державного та місцевих бюджетів. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність установ банків з касового виконання бюджетів. Склад документів і порядок їх подання.

Звітність органів Державного казначейства про виконання Державного бюджету. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність фінансових органів про виконання місцевих бюджетів. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання. Порядок затвердження звіту про виконання бюджету держави.

Тема 8. Контроль за виконанням бюджету

Сутність і призначення фінансового контролю, його роль у виконанні бюджету. Види, форми та методи бюджетного контролю.

Органи бюджетного контролю, їх повноваження. Рахункова палата України: функції, права і завдання. Структура Рахункової палати. Державна податкова адміністрація: функції права та структура. Державна контрольно-ревізійна служба в Україні, її завдання. Контрольно-ревізійне управління: функції та структура.

Податковий контроль та його організація в Україні. Облік платників податків і надходжень податків і обов'язкових платежів. Податкова звітність: порядок і методи перевірки. Камеральні перевірки податкових декларацій і звітів. Документальні перевірки правильності розрахунків з бюджетом. Оформлення результатів податкових перевірок.

Митний контроль. Митні органи України: функції та повноваження. Митне оформлення. Контроль митних органів за сплатою мита і митних платежів. Особливості контролю за переміщенням через митний кордон підакцизних товарів.

Контрольно-ревізійна робота з бюджету: завдання та напрями. Організація та планування ревізій і перевірок. Порядок здійснення ревізій фінансових органів щодо складання і виконання бюджету. Оформлення і реалізація результатів ревізій.

Література [5; 7; 29; 32; 39; 40]

Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту

Ринкова економіка і бюджет держави. Суспільні блага в системі змішаної економіки. Еволюція бюджетної практики і бюджетної процедури. Концепція фіскального обміну і бюджет. Альтернативна методологія реалій та ідеалів.

Управління бюджетним процесом у розвинених країнах. Демократичне вивіряння бюджетних пріоритетів. Політичний механізм бюджетних рішень. Органи оперативного управління бюджетом і бюджетного контролю.

Бюджетне планування. Економіко-аналітичні засади бюджетування. Методи програмного аналізу і раціоналізація розробки бюджетів. Програмно-цільові бюджети. Складання бюджетів “на нульовій основі”. Планування інвестицій за методом “затрати-вигоди”.

Виконання бюджету і бюджетний контроль. Методи контролю. Ревізійні органи законодавчої влади. Контроль за видатками. Забезпечення виконання намірів парламенту. Ефективність використання коштів. Регулювання міжбюджетних відносин.

Література [37; 38]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Керуюча та керована системи управління бюджетом.
2. Відмінності понять “бюджет”, “бюджетний план”, “бюджетний фонд”.
3. Характеристика органів управління бюджетом.
4. Структура бюджетного процесу.
5. Від яких чинників залежить рівень бюджетного планування?
6. Які методи використовують при складанні бюджету?
7. Функції менеджменту.
8. Складові бюджетного менеджменту (коротка характеристика).
9. Функції і структура центрального апарату Міністерства фінансів України.
10. Функції і структура фінансового управління обласної державної адміністрації та районного (у місті) фінансового відділу.

11. Необхідність створення органів казначейства в Україні, їх функції та структуру.
12. Функції і структура Контрольно-ревізійної служби України.
13. Процес становлення податкових органів в Україні, їх функції і структура.
14. Функції і структура Рахункової палати України.
15. Визначення поняття “бюджетний процес”.
16. Основні законодавчі акти, що регламентують організацію бюджетного процесу в Україні.
17. Принципи і завдання бюджетного планування.
18. Підготовча робота, що передує складанню бюджету.
19. Основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку держави, які використовують при складанні бюджету.
20. Етапи і терміни складання Державного бюджету України. Документація, яка при цьому використовується.
21. Процес розгляду і затвердження Державного бюджету України.
22. Порядок і терміни складання, розгляду і затвердження місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок із проектом Державного бюджету.
23. Необхідність розробки і затвердження бюджетного регламенту в державі.
24. Основні етапи процесу виконання бюджету.
25. Мета виконання бюджету.
26. Органи, що забезпечують виконання дохідної частини бюджету. Механізм їх взаємодії.
27. Хто і для чого складає бюджетний розпис доходів і видатків?
28. Визначення поняття “бюджетна класифікація”.
29. Характеристика схеми класифікації доходів бюджету.
30. Органи, які розробляють і затверджують бюджетну класифікацію в Україні.
31. Як побудована система стягнення доходів бюджету в Україні?
32. Документообіг, пов'язаний з мобілізацією доходів до Державного і місцевого бюджетів.
33. Механізм взаємодії органів казначейства з податковими органами при виконанні дохідної частини бюджету.
34. Визначення системи касового виконання бюджету.
35. Касове виконання дохідної частини бюджету.

36. Характеристика джерел формування і напрямів використання грошових коштів бюджету.
37. Характеристика функціональної, економічної і відомчої класифікацій видатків.
38. Визначення поняття “бюджетне фінансування”.
39. Принципи фінансування витрат за бюджетом.
40. Учасники бюджетного фінансування.
41. Приклади розпорядників коштів за Державним і місцевими бюджетами.
42. Методи і види фінансування.
43. Документообіг при фінансуванні за відомчою структурою.
44. Документальне забезпечення і порядок перерахування бюджетних коштів Державним казначейством його територіальним управлінням і відділам.
45. Документообіг, пов'язаний з оплатою рахунків.
46. Документообіг, пов'язаний з видачею готівки.
47. Як організовано фінансування з місцевого бюджету?
48. Касове виконання видаткової частини бюджету.
49. Визначення бюджетних потоків (вхідні та вихідні, внутрішні та зовнішні).
50. Визначення понять “бюджетна дотація”, “субсидія”, “субвенція”.
51. Порядок визначення та перерахування бюджетних дотацій, субсидій, субвенцій.
52. Визначення і характеристика бюджетної позички.
53. Документообіг, пов'язаний з видачею та поверненням бюджетної позички.
54. Причини виникнення взаєморозрахунків між бюджетами. Порядок їх здійснення.
55. Мета введення в Україні взаємозаліку коштів за фінансуванням у рахунок погашення недоїмки за платежами, що належать бюджету.
56. Учасники і порядок здійснення взаємозаліку.
57. Переваги вексельних взаєморозрахунків.
58. Переваги та недоліки вилучення коштів на користь вищого бюджету.
59. Служби у складі фінансових органів, які здійснюють облік виконання Державного і місцевих бюджетів.
60. Визначення первинного документа і облікового реєстру.

61. Завдання обліку виконання бюджету.
62. Бухгалтерські документи: порядок складання та зберігання.
63. Які реєстри синтетичного і аналітичного обліку використовують для обліку виконання бюджету?
64. Структура балансу виконання бюджету.
65. Характеристика плану рахунків з обліку виконання бюджету.
66. Які рахунки призначені для обліку грошових коштів бюджету?
67. Які рахунки призначені для обліку доходів бюджету?
68. Які рахунки призначені для обліку видатків?
69. Процес визначення результатів виконання бюджету.
70. Види бюджетної звітності.
71. Форми місячної звітності розпорядників коштів, що фінансуються з Державного бюджету. Терміни їх подання і зміст.
72. Форми звітності розпорядників коштів, що фінансуються з місцевого бюджету. Терміни їх подання і зміст.
73. Характеристика звітності банківських установ про надходження коштів на рахунок казначейства та рахунок місцевого бюджету.
74. Форми квартальної і річної звітності розпорядників коштів.
75. Яку звітність готують органи Державного казначейства України?
76. Які органи готують звітність про виконання місцевих бюджетів?
77. Квартальні та річні форми звітності про виконання місцевих бюджетів.
78. Хто і в які терміни затверджує звіт про виконання Державного бюджету України?
79. Роль і місце контролю за виконанням бюджету в бюджетному менеджменті.
80. Органи державного контролю за виконанням бюджету в Україні.
81. Основні напрями діяльності Рахункової палати України.
82. Функції середньої і базової ланок органів контрольно-ревізійної служби України.
83. Визначення понять “ревізія” і “перевірка”.
84. Ознаки класифікації ревізій.
85. Основні завдання ревізій і перевірок.
86. Як плануються ревізії та перевірки?
87. Яким документом оформляються результати ревізії?
88. Основні структурні частини акту ревізії.

89. Основні питання, які перевіряються у процесі ревізії бюджетної установи.
90. Заходи усунення виявлених недоліків і порушень під час ревізії.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Обсяг контрольної роботи — до 15 сторінок рукописного тексту на стандартних аркушах паперу формату А4.

Роботу необхідно оформлювати за вимогами державного стандарту: титульний аркуш (за наведеним далі зразком), текст роботи, список використаної літератури, у разі потреби додатки (громіздкі графіки, діаграми, таблиці, рисунки, що ілюструють основний текст).

Сторінки роботи нумерують наскрізь у правому верхньому куті. На першому (титульному) аркуші номер не ставиться. Рисунки, таблиці та графіки також мають бути пронумеровані й містити назву.

Варіант контрольної роботи студенти вибирають за порядковим номером свого прізвища у списку академічної групи (підгрупи). Якщо кількість студентів перевищує кількість варіантів, то варіант контрольної роботи потрібно узгодити з керівником.

Теоретичне питання слід висвітлювати реферативно. З метою досягнення логічного викладу матеріалу його поділяють на розділи та підрозділи, які нумерують арабськими цифрами з крапкою (розділи 1, 2,...; підрозділи 1.1, 1.2, 1.3,...). Назва розділу має бути написана великими літерами посередині сторінки, назва підрозділу — з абзацу так само великими літерами.

У списку літератури спочатку розміщують в алфавітному порядку правові акти України, а потім (так само в алфавітному порядку) усі інші джерела.

Зразок оформлення літературних джерел:

1. Бутнік-Сіверський О. Б. Ринковий механізм господарювання (Теоретико-методологічні проблеми формування). — К.: ЦСП “Компас”, 1995. — 298 с.
2. Назаров О. Л. Модель франчайзингу // Бух. облік і аудит. — 1995. — № 6. — С. 34–38.

Строки виконання і захисту контрольної роботи визначаються навчальним планом, але не пізніше двох тижнів до початку екзаменаційної сесії.

Критерії оцінки знань

Якщо студент демонструє глибокі знання, працює над додатковою літературою, виявляє активність на практичних заняттях, готує реферативні виступи, він отримує оцінку “відмінно”.

Якщо студент опанував курс лекцій загалом, активний на практичних заняттях, він отримує оцінку “добре”.

Якщо студент опанував курс не в повному обсязі, а його знанням бракує системності, він отримує оцінку “задовільно”.

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ І ФІНАНСІВ
ім. Л. М. КРАВЧУКА

Кафедра фінансів

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни “Бюджетний менеджмент”

Виконав(ла) студент(ка) _____ курсу _____ (шифр групи)
(П.І.Б.)

Керівник _____ (посада, П.І.Б.)

Київ 200__

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Становлення і розвиток податкової служби України.
2. Необхідність і становлення органів Державного казначейства України.
3. Розвиток Державної контрольно-ревізійної служби України.
4. Національний банк України: функції, структура, відносини з фінансовими органами.
5. Фондова біржа: функції, структура, відносини з фінансовими органами.
6. Державна страхова компанія (на вибір): функції, структура, відносини з фінансовими органами.
7. Фінансові служби в міністерствах, відомствах, установах та на підприємствах: функції, права і обов'язки.
8. Складові бюджетного менеджменту.
9. Організація управління бюджетними потоками.
10. Особливості бюджетного процесу на сучасному етапі розвитку України.
11. Проблемні аспекти організації бюджетного процесу в Україні.
12. Правове регламентування — основа чіткої організації бюджетного процесу.
13. Визначення джерел і методів формування доходів.
14. Напрями і принципи фінансування видатків.
15. Проблеми регулювання і збалансування місцевих бюджетів в Україні.
16. Особливості взаємовідносин бюджетів різних рівнів в Україні.
17. Переваги та недоліки взаємозаліків в Україні.
18. Бюджетні трансферти в Україні.
19. Проблеми перерахування частини загальнодержавних податків до місцевих бюджетів.
20. Проблемні аспекти повернення бюджетних позичок, виданих з вищих органів.
21. Порядок здійснення вексельних взаєморозрахунків.
22. Аналіз форм місячної звітності розпорядників коштів про використання бюджетних і позабюджетних коштів.
23. Порядок і терміни подання бюджетної звітності.
24. Аналіз місячної форми звітності про виконання Державного і місцевих бюджетів.
25. Проблемні аспекти підготовки бюджетної звітності.
26. Методика проведення ревізії бюджетної установи.

27. Застосування штрафних санкцій за результатами ревізій.
28. Внутрішній контроль за використанням бюджетних асигнувань.
29. Роль контрольно-ревізійної служби у здійсненні державного фінансового контролю.
30. Порядок проведення ревізій і перевірок органами Державної контрольно-ревізійної служби в Україні за поданням правоохоронних органів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Конституція* України. — К., 1996.
2. *Бюджетний Кодекс* України в редакції від 15.08.03 № 2542-14 // ВВР України. — 2001. — № 37-38. — С. 189.
3. *Закон* України “Про Державний бюджет на 2004 рік” від 3 грудня 2003 р. № 228 // Уряд. кур’єр. — 2003. — 3 груд. — № 228.
4. *Закон* України “Про Національний банк України” у редакції від 10 січня 2002 р. № 679-XIV // Офіц. вісн. України. — 1999. — № 24. — С. 2.
5. *Закон* України “Про Рахункову палату” від 1 липня 1996 р. № 315/96-ВР // ВВР України. — 1996.
6. *Про Державне казначейство* України: Указ Президента України в редакції від 15 лютого 1999 р. № 335/95 // www.rada.gov.ua.
7. *Про зміцнення* фінансової дисципліни та запобігання правопорушенням у бюджетній сфері: Указ Президента України від 25 грудня 2001 р. № 125/2001.
8. *Про структуру* бюджетної класифікації України: Постанова Верховної Ради України від 12 липня 1996 р. № 327/96-ВР // ВВР України. — 1996. — № 42. — С. 208.
9. *Про Положення* про Міністерство фінансів України: Затв. Указом Президента України від 26 серпня 1999 р. № 1081/99 // Офіц. вісн. України. — 1999. — 17 верес. — № 35. — С. 1.
10. *Положення* про Державне казначейство: Затв. постановою Кабінету Міністрів України в редакції від 17 лютого 1999 р. № 590–95п // www.rada.gov.ua.
11. *Порядок* зарахування до державного бюджету та використання коштів, отриманих за вчинення консульських дій за межами України: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 р. № 381.

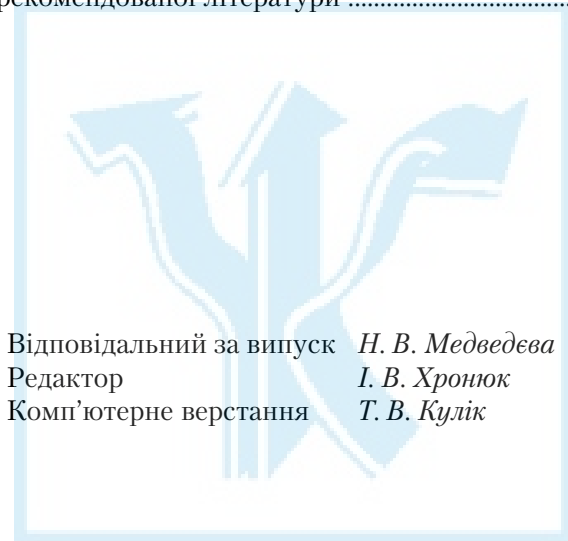
12. *Порядок* виконання державного бюджету за доходами: Затв. наказом Державного казначейства України від 19 грудня 2000 р. № 131.
13. *Порядок* перерахування податків та зборів (обов'язкових платежів), які справляються митними органами та включаються до розрахунку дотацій вирівнювання обласним та Севастопольському міському бюджетам, до Державного бюджету України: Затв. наказом Міністерства фінансів України та Державної митної служби України від 1 лютого 2001 р. № 58/44.
14. *Порядок* касового виконання державного бюджету за видатками: Затв. наказом Державного казначейства України від 22 січня 2001 р. № 3 // Офіц. вісн. України. — 2001. — № 6. — С. 326.
15. *Порядок* виконання Державного бюджету за видатками за умови функціонування внутрішньої платіжної системи: Затв. наказом Державного казначейства України від 10 серпня 2001 р. № 140.
16. *Порядок* складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ та організацій: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 9 січня 2000 р. № 17.
17. *Порядок* отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2000 р. № 1222.
18. *Порядок* перерахування та обліку коштів з бюджетів інших рівнів установам, що утримуються за рахунок коштів Державного бюджету: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 9 січня 2001 р. № 6.
19. *Порядок* надання позичок з Державного бюджету України Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 2 червня 2000 р. № 121.
20. *Порядок* реструктурування простроченої заборгованості перед Державним бюджетом за кредитами, залученими держа-

- вою або під державні гарантії: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 15 червня 1999 р. № 148.
21. *Порядок* обліку зобов'язань розпорядників коштів бюджету в органах Державного казначейства: Затв. наказом Державного казначейства України від 19 жовтня 2000 р. № 103.
 22. *Про затвердження* документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 28 січня 2002 р. № 57 // *Офіц. вісн. України.* — 2002. — № 6. — С. 203.
 23. *Про готівкове* обслуговування комерційними банками бюджетних коштів: Наказ Державного казначейства України від 30 липня 2001 р. № 134 // *Офіц. вісн. України.* — 2001. — № 32. — С. 353.
 24. *Положення* про єдиний казначейський рахунок: Затв. наказом Державного казначейства України від 26 липня 2002 р. № 122 // *Офіц. вісн. України.* — 2002. — № 30. — С. 95.
 25. *Про порядок* розподілу коштів, отриманні від суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України за здійснення обліку (реєстрації) зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Постанова Кабінету Міністрів України від 25 січня 1995 р. № 50 // www.rada.gov.ua.
 26. *Про затвердження* Порядку виконання Державного бюджету за видатками за умови функціонування внутрішньої платіжної системи: Наказ Державного казначейства України від 10 серпня 2001 р. № 140.
 27. *Про Порядок* складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ та організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2000 р. № 17.
 28. *Деякі питання* касового виконання Державного бюджету України: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2001 р. № 200 // *Офіц. вісн. України.* — 2001. — № 32. — С. 353.
 29. *Інструкція* про статус відповідальних виконавців бюджетних програм та особливості їх участі у бюджетному процесі: Затв. наказом Міністерства фінансів України в редакції від 14 грудня 2001 р. № 574 // *Офіц. вісн. України.* — 2002. — № 2. — С. 267.

30. *Інструкція* про порядок здійснення розрахунків з Державним бюджетом України за митом, податком на додану вартість, акцизним збором та іншими платежами, доходами і зборами: Затв. наказом Держмитслужби, Міністерство фінансів України від 30 червня 2000 р. № 368/149.
31. *Перелік* власних надходжень бюджетних установ та організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 червня 2000 р. № 146.
32. *Перелік* документів, що подаються з метою отримання бюджетної позички: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 2 червня 2000 р. № 121.
33. *Деркач М. І., Гордєєва Л. П.* Бюджет та бюджетний процес в Україні: Навч. посіб. — Дніпропетровськ: Пороги, 1995. — 256 с.
34. *Єпіфанов А. О., Сало І. В., Дьяконова І. І.* Бюджет і фінансова політика України: Навч. посіб. — К.: Наук. думка, 1997. — 302 с.
35. *Опарін В. М., Сафонова Л. Д.* Сутність і складові бюджетного менеджменту // *Фінанси України.* — 1998. — № 2. — С. 60–66.
36. *Павлова Л. Н.* Бюджетные потоки и проблемы бюджетного регулирования // *Финансы.* — 1996. — № 4. — С. 45–48.
37. *Пасічник Ю. В.* Бюджетна система: Навч. посіб. — Черкаси: Відлуння, 1999. — 375 с.
38. *Розпутенко І. В.* Бюджетний процес: Матеріали до лекції. — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 60 с.
39. *Романів М. В.* Державний фінансовий контроль і аудит: Навч.-метод. посіб. — К., 1998. — 224 с.
40. *Тентюк В. П.* Українське казначейство: додаткова фінансова інституція чи державна необхідність // *Фінанси України.* — 1996. — № 7. — С. 5–10.
41. *Чечуліна О., Сушко Н.* Коментар до системи бухгалтерського обліку з виконання Державного та місцевих бюджетів // *Бух. облік і аудит.* — 1998. — № 4. — С. 3–8.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Бюджетний менеджмент”	3
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Бюджетний менеджмент”	4
Питання для самоконтролю	10
Вказівки до виконання контрольної роботи	14
Теми контрольних робіт	17
Список рекомендованої літератури	18

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *І. В. Хроноук*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-1775

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП